

Ødense, hvor Beregningen efter Skatteyderne giver et Forholdstal $12\frac{1}{2} : 1$, hvis man beregner dette efter Vælgerne, komme en lille Smule lavere, saa at det blev $11 : 1$, $11\frac{1}{2} : 1$ eller $12 : 1$. Saaledes gjør det i Reglen ikke Noget, enten man tager Skatteyderne eller Vælgerne.

Endelig skulde jeg med Hensyn til de statistiske Oplysninger gjøre opmærksom paa den ganske forunderlige Overensstemmelse, der midt i de enkelte Forskjelligheder dog findes under de forskjellige Posters. Jeg skal blot sammenligne den første og anden Post, som jo i Grunden ere de vigtigste. Vilde vi tage et Middeltal af Forholdene med Hensyn til den 1ste Post, saa vilde vi komme til $2\frac{1}{2}$, og fra dette Middeltal fjerner Ødense sig meest paa den ene Side, dog ikke mere, end at Forholdet bliver der $3\frac{1}{4} : 1$, og paa den anden Side fjerner Grenaa og Hjertemind sig meest, dog heller ikke mere, end at Forholdet der bliver som næsten $2 : 1$. Med Hensyn til Nr. 2 bliver Middeltallet af de 8 Byer — thi jeg maa foreløbigt undtage Nykjøbing, som jeg senere skal komme til at omtale — $9\frac{1}{4}$, og derfra fjerner Ødense sig mest paa den ene Side, idet den har Forholdet som $12\frac{1}{2} : 1$, medens Hjertemind og Rudkjøbing som have Forholdet $6\frac{1}{4} : 1$, fjerner sig mest til den anden Side. Hvad Nykjøbing angaaer, da har den det eneste Forholdstal, der springer frem paa en forunderlig Maade, idet den nemlig har $21 : 1$. Jeg er imidlertid istand til at oplyse Grunden til dette ganske særlige Forhold. Det er nemlig den, at i Nykjøbing ere Tjenestefolk beskattede med, og forsaavidt disse Tjenestefolk ere gifte, blive de jo tillige Vælgere ved de fremtidige communale Valg. Dernæst var der i Nykjøbing inden Pengekrisen — og det maa erindres, at Beregningen er gjort efter Skatelisten for 1857 — to store Skibsbyggerier, et stort Jernstøberi og en betydelig Tobaksfabrik, som ihjessatte en overordentlig Mængde af Arbeidere. Der er udentvivl ikke nogen By i hele Landet, hvor der træder et saadant Forhold frem som der, at nemlig, imellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ af samtlige skatteyndende Vælgere i Gjennemsnit svare kun 4 Mk. 8 ø. hver i Skat til Communen, og dersom man vil gjøre det lille Experiment at tage denne

Classse bort fra de øvrige Vælgere, forandres Forholdet saaledes, at det istedetfor at det staaer som $21 : 1$, vil komme til at blive som $9 : 1$, altsaa blive omtrent det Forhold, der er Middeltal for alle Byer.

Naar jeg dernæst vender mig til Sagen selv, maa jeg gjentage, hvad jeg erklærede under Sagens første Behandling, at jeg paa ingen Maade kan gaae ind paa Lovforslaget, saaledes som det foreligges fra Folkethinget. Det vil efter min Mening være en bestemt Uretfærdighed mod de større Skattebyer i Byerne. Jeg veed meget vel, at der er hæderlige Foll, som forsvare deres Tilslutning til Lovudkastet dermed, at de sige: Vi vilde i grunden almindelig Valgret, men da den ikke ligger for, og vi ikke kunne faae den, saa vilde vi dog søge at opnaae en saa stor Udvidelse som muligt; da vi ikke kunne faae det Hele, ønske vi dog at faae en saa stor Deel som muligt. Jeg maa dertil svare, at jeg troer, at det er en stor Feiltagelse af disse hæderlige Mænd, thi efter min Formening giver Lovforslaget, som det her foreligges, i Grunden Mere, end almindelig Valgret vilde give. Det er en særlig Sag med enhver Classinddeling mellem Vælgerne, idet man derved ligesom deler dem i to Partier og opfordrer dem til Kamp imod hinanden, men jo særligere denne Classinddeling er, med desto større Umhyggelighed og Barsomhed maa man da ogsaa gaae frem ved at bestemme Grændsen og Forskjelligheden mellem Classerne. Der blev af den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) under 1ste Behandling bemærket, at vi maatte være belavede paa, at dersom vi her vedtog dette Lovforslag, vilde vi ad Alene eller med det Første ikke kunne undgaae at indføre en lignende Lov med Hensyn til de communale Valg for Landet, og jeg maa være enig i denne Betragtning, saa meget mere som jeg under 1ste Behandling selv har ytret, hvad jeg endnu vil vedstaae, nemlig at der i mange Maader er en langt mindre Afstand mellem de forskjellige Skattebyer paa Landet, end der er i Kjøbstæderne. Men selv om det nu ikke var saaledes, selv om vi kunde holde denne Lov borte fra Landet, medens vi gav den til Kjøbstæderne, vil jeg dog i Henhold til